

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITSMINISTERIET
Civil- og Politiafdelingen

Dato: 28. maj 2010
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Carina Marie Gjede
Jensen
Sagsnr.: 2010-945-1742
Dok.: CGJ40075
+ bilag

Vedlagt sendes til orientering Rigspolitiets redegørelse vedrørende status for PSP-samarbejdet.

Som det nærmere fremgår af redegørelsen, har samtlige politikredse arbejdet på at etablere et formaliseret lokalt samarbejde med de sociale myndigheder og psykiatrien, siden reglerne om PSP-samarbejdet trådte i kraft den 1. april 2009. I nogle politikredse er der bygget videre på et allerede eksisterende uformelt samarbejde. Alle politikredse har på nuværende tidspunkt etableret relevante udvalg, styregrupper, operativgrupper mv., og de første møder inden for rammerne af PSP-samarbejdet har været afholdt.

Som det samtidig fremgår af redegørelsen, er ordningen endnu så ny, at de konkrete erfaringer med samarbejdet er sparsomme i de fleste kredse.

Rigspolitiet vil i 2011 udarbejde en ny status vedrørende PSP-samarbejdet, hvor der især vil blive lagt vægt på de konkrete erfaringer med ordningen. Justitsministeriet vil oversende den nye redegørelse til Folketingets Retsudvalg, når den foreligger.

Lars Barfoed

Carsten Kristian Vollmer

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Dato: 2. marts 2010
Journalnummer: 2009-005-372/kjq

POLITISTABEN

Redegørelse vedrørende status for PSP-samarbejdet

1. Indledning

Ved lov nr. 114 af 16. februar 2009 om ændring af retsplejeloven er §§ 114 og 115 ændret, således at politidirektøren i landets politikredse skal virke for at etablere et samarbejde mellem politiet, de sociale myndigheder og social- og behandlingspsykiatrien som led i indsatsen over for socialt udsatte personer (PSP-samarbejdet). Desuden er der skabt mulighed for, at de myndigheder, der deltager i PSP-samarbejdet, uden samtykke fra den, oplysningerne angår, kan videregive de personoplysninger, som man mener er nødvendige for, at samarbejdet kan fungere. Loven trådte i kraft den 1. april 2009.

Retsplejelovens § 114 har følgende ordlyd:

”§ 114. Politidirektøren skal virke for at etablere et kriminalitetsforebyggende samarbejde mellem politiet og hver kommune i politikredsen, herunder med inddragelse af skoler og sociale myndigheder.

Stk. 2. Politidirektøren skal virke for at etablere et samarbejde mellem politiet, de sociale myndigheder og social- og behandlingspsykiatrien som led i indsatsen over for socialt udsatte personer.”

Retsplejelovens § 115 har følgende ordlyd:

”§ 115. Politiet kan videregive oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold til andre myndigheder, hvis videregivelsen må anses for nødvendig af hensyn til det kriminalitetsforbyggende samarbejde eller af hensyn til politiets samarbejde med de sociale myndigheder og social- og behandlingspsykiatrien som led i indsatsen over for socialt udsatte personer.

Stk. 2. I samme omfang som nævnt i stk. 1 kan en myndighed videregive oplysninger om enkeltpersoner til politiet og andre myndigheder, der indgår i de former for samarbejde, som er nævnt i stk. 1. Oplysningerne må i forbindelse med de nævnte former for samarbejde ikke videregives med henblik på efterforskning af straffesager.

Stk. 3. Inddrages selvejende institutioner, der løser opgaver for det offentlige inden for social- og undervisningsområdet eller social- og behandlingspsykiatrien, i de former for samarbejde, som er nævnt i stk. 1, kan der i samme omfang som nævnt i stk. 1 og 2 udveksles oplysninger mellem myndighederne og institutionerne.

Stk. 4. De myndigheder og institutioner, der indgår i de former for samarbejde, som er nævnt i stk. 1, er ikke forpligtet til at videregive oplysninger efter stk. 1-3.”

2. Generelt om PSP-samarbejdet

Formålet med PSP-samarbejdet er at skabe et smidigt og uformelt forum for tilrettelæggelse af en koordineret indsats over for socialt udsatte personer med henblik på at sikre, at disse personer hjælpes på den rigtige måde og at forebygge, at de pågældende personer udvikler (eller fortsætter) en kriminel adfærd.

Målgruppen er typisk borgere, som jævnligt optræder i politiets døgnrapporter, som ikke entydigt hører til i målgruppen for en af sektorerne i PSP-samarbejdet, og som derfor er i fare for at ende i et ”tomrum” mellem forskellige myndigheders ansvarsområder med risiko for, at de pågældende ikke får den nødvendige støtte.

Personerne i målgruppen vil desuden typisk være karakteriseret ved, at de har været indblandet i kriminalitet, at de har haft et massivt misbrug af alkohol eller narkotiske stoffer, at de ofte har haft en truende, aggressiv eller voldelig adfærd, at de har haft flere indlæggelsesforløb på en psykiatrisk afdeling bag sig, og/eller at de

har haft svært ved at fastholde en bolig på grund af deres uhensigtsmæssige adfærd eller dårlige økonomi.

Side 3

Ændringen af retsplejeloven om PSP-samarbejdet tilsigter ikke at begrænse den enkelte myndigheds adgang til på ethvert tidspunkt at iværksætte hjælpeforanstaltninger efter anden lovgivning.

Politidirektøren afgiver efter retsplejelovens § 112, stk. 2, hvert år en skriftlig redegørelse til kredsrådet vedrørende politiets virksomhed i politikredsen i det forløbne år, herunder om det kriminalitetsforbyggende samarbejde mellem politi og hver kommune. Redegørelsen skal med indførelsen af § 114, stk. 2, endvidere omhandle politiets virksomhed vedrørende PSP-samarbejdet.

PSP-samarbejdet skal endvidere i den enkelte politikreds medtages i den lokale samarbejdsplan, som politidirektøren hvert år skal udarbejde i medfør af retsplejelovens § 113.

3. Rammerne for PSP-samarbejdet

De overordnede rammer for PSP-samarbejdet i den enkelte politikreds fastlægges af politidirektøren bl.a. på baggrund af drøftelser i kredsrådet og med de relevante lokale aktører inden for social- og behandlingspsykiatrien, og indsatsen skal i vidt omfang tilrettelægges under hensyn til de ønsker og behov, der lokalt er i de enkelte kommuner i politikredsen.

Rigspolitiet udarbejdede på denne baggrund i samarbejde med Det Kriminalpræventive Råd, kriminalforsorgen, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner en pjece, der skulle tjene som inspiration i forbindelse med organiseringen af arbejdet. Ved Rigspolitiets skrivelse af 21. august 2009 blev pjecen udsendt til politikredsene sammen med Justitsministeriets vejledning af 10. juli 2009 om politiets samarbejde med de sociale myndigheder og psykiatrien som led i indsatsen

over for socialt udsatte personer (PSP-samarbejdet) og om videregivelse af oplysninger i forbindelse med samarbejdet. Af skrivelsen fremgår det bl.a., at Rigspolitiet vil følge op på politikredsens arbejde på dette område med henblik på at sikre, at PSP-samarbejdet bliver en del af politikredsens forebyggende indsats.

I pjecen beskrives som inspiration en samarbejdsmodel for og forslag til organisatorisk opbygning af PSP-samarbejdet, der er udviklet af Frederiksberg Kommune (Frederiksberg-modellen) i 2004. Modellen skal tilpasses de lokale forhold, herunder eksisterende samarbejdsorganer, konkret samarbejdspraksis, den geografiske inddeling af politikredsen og optageområder for psykiatrien. Det fremgår bl.a. af pjecen, at det kan være en fordel at inddrage andre aktører i samarbejdet, herunder repræsentanter for Kriminalforsorgen i Friheden, de praktiserende læger, boligselskaber o.l.

4. Status for PSP-samarbejdet

Ved skrivelse af 21. oktober 2009 har Rigspolitiet anmodet politidirektørerne om senest den 1. februar 2010 at modtage en rapportering vedrørende status på området. Rapporteringen skal indeholde en beskrivelse af, hvordan det lokale PSP-samarbejde er organiseret, herunder i forhold til spørgsmålet om deltagerkreds, varetagelse af sekretariatsfunktion mv. Endvidere skal rapporteringen indeholde en beskrivelse af erfaringerne med PSP-samarbejdet.

4.1. Generelle forhold

Det kan om politikredsens organisering af og erfaring med PSP-samarbejdet mere generelt oplyses, at alle landets politikredse på nuværende tidspunkt med udgangspunkt i Frederiksberg-modellen har fået fastlagt de overordnede rammer og en struktur for organiseringen af PSP-samarbejdet, hvorved grundlaget for et tværsektorielt samarbejde er etableret. I nogle politikredse har man endvidere påbegyndt samarbejdet om såvel enkeltsager som mere generelle spørgsmål. I andre

politikredse er der endnu ikke behandlet enkeltsager inden for rammerne af PSP-samarbejdet, men det forventes i løbet af kort tid at kunne indledes.

Side 5

Denne redegørelse beskriver således primært den strukturelle opbygning af samarbejdet i politikredsene samt rammerne for samarbejdet mellem de involverede myndigheder, idet den praktiske erfaring med behandling af enkeltsager i de fleste politikredse endnu er sparsom.

Politikredsene har indgået i en tæt gensidig dialog om strukturelle og praktiske spørgsmål. I den forbindelse har Rigspolitiets Forebyggelsessektion løbende ydet rådgivning til politikredsene.

På anmodning fra politikredsene har Rigspolitiet, Nationalt Efterforskningscenter (NEC), bl.a. nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter for udvalgte politikredse med henblik på at afdække mulighederne for - eventuelt ved anvendelse af Polspot - tidligt at identificere relevante socialt udsatte personer til brug for PSP-samarbejdet.

4.2. Status fra politikredsene

Nedenstående redegørelse for status for PSP-samarbejdet i politikredsene er udarbejdet på baggrund af de modtagne rapporteringer fra politikredsene.

Nordjyllands Politi

I Nordjyllands Politi er organiseringen af samarbejdet blevet godkendt af kredsrådet og Region Nordjylland. Der er etableret en styregruppe og et antal operativgrupper. De første møder i operativgrupperne i Aalborg, Hjørring, Frederikshavn, Hobro og Løgstør er afholdt ultimo februar eller afholdes primo marts 2010. Der er planlagt møde i politikredsens styregruppe den 11. marts 2010.

Lederen af politikredsens kriminalpræventive sekretariat deltager sammen med repræsentanter for NEC og Midt- og Vestjyllands Politi i en arbejdsgruppe, som skal udarbejde forslag til en hensigtsmæssig udpegning i politiets døgnrapportssystem af personer i målgruppen for PSP-samarbejdet.

Østjyllands Politi

I Østjyllands Politi har der i visse kommuner eksisteret et samarbejde mellem politi, sociale myndigheder og social- og behandlingspsykiatri, før PSP-samarbejdet formelt blev etableret.

Østjyllands Politi har organiseret PSP-samarbejdet i lokalpolitiet med en styregruppe, som består af linjechefen for lokalpolitiet samt lederne af lokalpolitistationerne.

Politikredsen har lokalpolitistationer i henholdsvis Århus, som dækker Århus, Odder og Samsø kommuner, i Randers, som dækker Randers og Favrskov kommuner, og i Grenå, som dækker Norddjurs og Syddjurs kommuner. I alle kommuner er der nedsat lokale PSP-udvalg, der typisk består af en formand fra den pågældende lokalpolitistation, som i samarbejde med kommunerne, der har sekretariatsfunktionen, står for afvikling af møderne. Der er endvidere tilknyttet en repræsentant for kriminalforsorgen samt Region Midtjylland i udvalgene.

Der kan oplyses følgende om arbejdet i de lokale PSP-udvalg:

Århus Kommune: Udvalget blev etableret i august 2008 og er sammensat af fire medlemmer fra kommunen, et fra kriminalforsorgen, to fra psykiatrisk hospital, et fra børnepsykiatrisk hospital og tre fra politiet. Der har indtil nu været behandlet 49 enkeltsager. Ud over behandling af enkeltsager drøftes tillige generelle spørgsmål i udvalget, herunder misbrug af ritalin og "stalking".

Odder Kommune: Udvalget blev etableret den 4. november 2009.

Samsø kommune: Henset til de lokale forhold er det besluttet, at landbetjenten deltager i møder med socialforvaltning og lokalpsykiatrien efter konkret behov.

Randers kommune: Udvalget blev etableret den 19. februar 2009. Udvalget består af to medlemmer fra kommunens Børne- og Familieafdeling, to fra socialpsykiatrien, to til tre medlemmer fra Regionshospitalet Randers, Psykiatrisk afdeling, et fra kriminalforsorgen og et fra lokalpolitiet i Randers. Der har i 2009 var afholdt syv møder, hvor 21 enkeltsager er blevet drøftet. Omkring halvdelen af sagerne er stadig aktuelle. Sekretærfunktionen varetages af Randers Kommune, der i den forbindelse bl.a. løbende opdaterer status i forhold til iværksættelse af forskellige tiltag/støtte m.v.

Favrskov Kommune: Udvalget blev etableret den 16. juni 2009. Udvalget består af repræsentanter for kriminalforsorgen, Lokalpsykiatri Nord, Århus, Psykiatrisk hospital Århus, Favrskov Kommune ved Rusmiddelcenteret, socialchefen samt Lokalpoliti Randers. Politiet varetager formandskabet, og kommunen varetager sekretærfunktionen. Der har foreløbig været afholdt tre møder, hvor fem enkeltsager, som stadig er aktuelle, har været drøftet.

Norrdjurs Kommune: Kommunen varetager formandskabet i udvalget, som består af repræsentanter for politiet, Psykiatrisk afdeling, Randers sygehus, lokalpsykiatrien i Rønde og misbrugscentret i Rønde.

Syddjurs Kommune: Kommunen varetager formandskabet i udvalget, som består af repræsentanter for politiet, Psykiatrisk afdeling, Randers sygehus, lokalpsykiatrien i Rønde og misbrugscentret i Rønde.

Midt- og Vestjyllands Politi

PSP-samarbejdet i politikredsen trådte i kraft den 1. januar 2009. Alle kommuner i politikredsen samt Region Midtjylland deltager i samarbejdet. Der er etableret

styregrupper og operativgrupper i kommunerne. I enkelte kommuner fungerer operativgruppen dog tillige som styregruppe. Politikredsens kriminalpræventive sekretariat varetager sekretariatsfunktionen for PSP-samarbejdet. Styregrupperne består typisk af en ledende overlæge fra social- og behandlingspsykiatrien, chefen for kommunens handicap- og psykiatriafdeling samt lederen af lokalpolitiet. Operativgrupperne består typisk af afdelingslederen fra social- og behandlingspsykiatrien, en socialrådgiver fra kommunen og en politiassistent fra lokalpolitiet. Endvidere deltager kriminalforsorgen i samarbejdet.

Der er foreløbig gode erfaringer med samarbejdet i politikredsen. Politiet identificerer typisk relevante socialt udsatte personer via politiets døgnrapporter, eller ved at polititjenestemænd i forbindelse med en politiforretning bliver opmærksom på en relevant person for PSP-samarbejdet. Herved kan der via en tæt dialog mellem myndighederne hurtigt sættes kompetent og nødvendig bistand i værk.

Politikredsen deltager i en arbejdsgruppe med deltagelse af NEC samt Nordjyllands Politi, som skal udarbejde forslag til en hensigtsmæssig udpegning i politiets døgnrapportsystem af personer i målgruppen for PSP-samarbejdet.

Sydøstjyllands Politi

PSP-samarbejdet i politikredsen trådte i kraft den 1. januar 2010. Samarbejdet er på strategisk niveau organiseret i kredsrådet, på operativt niveau i lokalrådene samt på det taktiske niveau i lokalrådene samt i tilknyttede operativgrupper med reference til lokalrådene i henholdsvis Skanderborg, Horsens, Hedensted, Vejle, Billund, Kolding og Fredericia. Operativgrupperne er sammensat af repræsentanter for lokalpsykiatrisk center, sygehuspsykiatrien, opsøgende retspsykiatrisk specialteam, kommunen, distriktskykiatrien, politiet og kriminalforsorgen. Til understøttelse af samarbejdet er der i politikredsens kriminalpræventive sekretariat etableret en stabsfunktion, der varetager tværgående funktioner og støtter operativgrupperne i deres arbejde.

Det bemærkes, at Sydøstjyllands Politi er delt mellem Region Syddanmark og Region Midtjylland, hvilket medfører, at lokalråd og operativgrupper fra Skanderborg, Horsens og Hedensted samarbejder med Region Midtjylland, og at lokalråd og operativgrupper fra Vejle, Billund, Kolding og Fredericia samarbejder med Region Syddanmark.

Det fremgår bl.a. af samarbejdsplanen for PSP-samarbejdet i politikredsen, som er godkendt på et møde den 26. november 2009 af politikredsens kredsråd samt af regionerne, at handlingsansvaret skal være placeret hos en af de tre deltagende myndigheder, når en sag drøftes i PSP-samarbejdet.

På et møde den 22. februar 2010 med deltagelse af lederne af lokalpolitiet blev medlemmer af operativgrupperne udpeget. Den 5. maj 2010 deltager styregruppe- og operativgruppemedlemmerne i Sydøstjyllands Politi i en fælles temadag med Region Syddanmark, Region Midtjylland, Syd- og Sønderjyllands Politi og Fyns Politi.

Syd- og Sønderjyllands Politi

Efter aftale med Region Syddanmark har Syd- og Sønderjyllands Politi organiseret samarbejdet på baggrund af psykiatriens optagedistrikter, som er sammenfaldende med de tidligere amter. Dette medfører, at der i Syd- og Sønderjyllands Politi er to styregrupper, en for Vestjylland og en for Sønderjylland.

I styregrupperne deltager ledende medarbejdere fra Kriminalforsorgen i Frihed, regionen, retspsykiatrien, de psykiatriske hospitaler, kommuner og politiet.

I alle kommuner er der oprettet operativgrupper, som er sammensat ud fra lokale forhold og behov. I hver af operativgrupperne deltager bl.a. en forsorgsfuldmægtig fra den lokale afdeling af Kriminalforsorgen i Frihed, en overlæge og/eller oversygeplejerske fra det lokale psykiatriske hospital, en medarbejder fra socialpsykiatriområdet i kommunen samt politiet. Politikredsens kriminalpræventive

sekretariat varetager sekretariatsfunktionen for samarbejdet med bistand fra psykiatristaben i Region Syddanmark. Socialforskningsinstituttet følger etableringen af PSP-samarbejdet i Esbjerg kommune.

Side 10

Der er udarbejdet et actioncard for politiet til brug for udvælgelse af egnede enkeltsager. I politikredsen samarbejdes der om personer såvel over som under 18 år.

Den 5. maj 2010 deltager styregruppe- og operativgruppemedlemmerne i Syd- og Sønderjyllands Politi, Sydøstjyllands Politi, Fyns Politi, Region Syddanmark og Region Midtjylland i en fælles temadag for styregruppe- og operativgruppemedlemmer.

Der er endnu ingen praktiske erfaringer med PSP-samarbejdet i politikredsen.

Fyns Politi

Kredsrådet har efter høring af kommunerne på Fyn samt Region Syddanmark den 10. september 2009 godkendt et forslag til organisering af PSP-samarbejdet i politikredsen, hvorefter der etableres en styregruppe og tre operativgrupper. I den forbindelse besluttede kredsrådet, at kommunaldirektørforum på Fyn udpeger de kommunale repræsentanter af styregruppen, og at Region Syddanmark udpeger regionens repræsentanter af styregruppen. Første møde i styregruppen afholdes den 6. april 2010. Politiet skal varetage sekretariatsfunktionen for samarbejdet.

Den 5. maj 2010 deltager styregruppe- og operativgruppemedlemmerne i Syd- og Sønderjyllands Politi, Sydøstjyllands Politi, Fyns Politi, Region Syddanmark og Region Midtjylland i en fælles temadag for styregruppe- og operativgruppemedlemmer.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Side 11.

PSP-samarbejdet er etableret i politikredsen i 2009. Politikredsen har organiseret PSP-samarbejdet således, at kredsrådet fungerer som overordnet styregruppe i politikredsen, og at de syv lokalråd i politikredsen fungerer som lokale styregrupper for PSP-samarbejdet. Under hvert lokalråd er der etableret en operativgruppe, der består af en repræsentant for politiet og to eller flere repræsentanter for kommunen, herunder socialforvaltningen, distriktpsychiatrien og misbrugsområdet.

Efter aftale med Region Sjælland deltager regionen som udgangspunkt ikke i møderne, idet det oftest er borgere tilknyttet den kommunale psykiatri, som giver anledning til iværksættelse af indsatser.

Sekretariatsfunktionen varetages af politikredsens forebyggende enhed i samarbejde med linjehafen for lokalpolitiet.

Erfaringerne med PSP-samarbejdet er endnu sparsomme. Der er primært behandlet enkeltager vedrørende borgere med en adfærd, som vækker uro i nærområdet, eller hvor de pågældendes bopælsforhold vækker bekymring.

Midt- og Vestsjællands Politi

Organiseringen af PSP-samarbejdet i politikredsen er efter godkendelse af Region Sjælland godkendt af kredsrådet i december 2009. Samarbejdet er organiseret med en styregruppe, der består af to ledere fra hver af de deltagende myndigheders strategiske niveau. Styregruppen refererer til kredsrådet. Som formand for styregruppen er udpeget linjehafen for lokalpolitiet i Midt- og Vestsjællands Politi.

Styregruppens opgave er bl.a. at fastlægge og eventuelt justere organiseringen af PSP-samarbejdet, forestå resultatopfølgning, herunder i forhold til metode og rammer, påse at PSP-samarbejdet er omfattet af samarbejdsplanen for kredsrådet, forestå styring på strategisk niveau af aktiviteterne i operativgrupperne samt tage initiativ til og koordinere PSP-relevant kompetenceudvikling.

Med baggrund i de fire psykiatriske optagedistrikter i Region Sjælland er der etableret operativgrupper, som benævnes praksisgruppe henholdsvis Holbæk, Slagelse, Roskilde og Køge. Målet for samarbejdet er "borgeren i centrum", således at handlekraften og netværksdannelsen mellem deltagerne er vigtigere end en høj mødefrekvens. Praksisgrupperne er sammensat af repræsentanter for kommuner i politikredsen, Region Sjælland og de stedlige lokalpolitistationer.

Indsats og resultat i praksisgrupperne skal løbende dokumenteres og evalueres. Evalueringer af indsatsen i praksisgrupperne skal tillige fokusere på, om praksisgrupperne er passende sammensat med hensyn til repræsentation af relevante psykiatriske enheder i lokalområdet. Hvis f.eks. en bestemt borger "fylder meget" i lokalområdet, kan det overvejes ad hoc at involvere repræsentanter med tæt kontakt og kendskab til den pågældende borger i praksisgruppens arbejde. Evaluering bør gennemføres årligt.

Der er etableret en central PSP-sekretariatsfunktion i politikredsens forebyggelsessekretariat, som skal understøtte de lokale praksisgrupper og varetage sekretariats- og stabsopgaver i forhold til styregruppen. Sammenhængen mellem sekretariat og praksisgrupperne styrkes ved mødeaktivitet mellem sekretariatet og formændene for praksisgrupperne i forbindelse med udarbejdelse af statusrapporter til styregruppen.

Nordsjællands Politi

Kommissoriet for PSP-samarbejdet i Nordsjælland blev udarbejdet efter indledende møder med psykiatrien og efterfølgende fremlæggelse i kredsrådet, hvor kommunerne blev inddraget. Det endelige kommissorium blev vedtaget i forbindelse med et møde den 9. september 2009.

Samarbejdet er organiseret med en styregruppe, en operativgruppe og lokalt forankrede ad hoc grupper, som alle har deltagelse af repræsentanter for psykiatri, kommuner og politi.

Styregruppen har det overordnede ansvar for samarbejdet, herunder ansvaret for at evaluere PSP-samarbejdet i Nordsjælland. Styregruppen er sammensat af repræsentanter på direktorniveau.

Operativgruppen har til opgave at identificere de personer, som PSP-samarbejdet skal samarbejde om. Operativgruppen har desuden til opgave at vurdere situationen i forhold til de identificerede personer på baggrund af løbende indrapporteringer fra ad hoc grupperne, herunder eventuelt identificere nye personer, som har behov for en koordineret indsats fra de tre myndigheder.

Sekretariatsfunktionen varetages af politiets kriminalpræventive sekretariat, der er repræsenteret i operativgruppen.

Ikke alle kommuner deltager i operativgruppens møder, men orienteres efterfølgende af en fælles repræsentant, som kommunerne har valgt. Kommunernes repræsentanter udskiftes løbende, således at alle kommuner på sigt får direkte indsigt og ejerskab til opgaveløsningen.

Det praktiske samarbejde om en identificeret person foregår i ad hoc grupperne, der har til opgave at udvikle strategier for samarbejdet i forhold til den enkelte person. En ad hoc gruppe har ansvar for at beskrive problemstillinger og handlemuligheder i forhold til den identificerede person. Ad hoc gruppen træffer på baggrund heraf relevante beslutninger i forhold til personen, følger op på indsatsen og afslutter, når der er fundet et leje for håndtering af problemstillingen. Ad hoc gruppen videregiver endvidere løbende oplysninger om samarbejdet - herunder styrker og svagheder - til operativgruppen. Operativgruppen orienterer på bag-

grund af tilbagemeldingerne fra ad hoc grupperne styregruppen to gange årligt om arbejdet.

Side 14

Ad hoc grupperne er sammensat af praktikere og behandlere med lokalt kendskab til den udvalgte person fra målgruppen og vedkommendes lokalmiljø. Der er på nuværende tidspunkt nedsat lokale ad hoc-grupper om fem personer i Nordsjælland.

Under forarbejdet med etableringen af PSP-samarbejdet blev det besluttet, at fokus primært skulle være på personer med en så høj grad af særlige psykiatriske og/eller sociale problemer, at de optræder massivt i behandlingssystemet og på politiets døgnrapporter. Personerne er overvejende valgt ud fra en kvantitativ tilgang, men endeligt udvalgt efter drøftelse i operativgruppen, hvor også andre forhold vurderes.

Det er den foreløbige erfaring, at der blandt samarbejdspartnerne er en høj grad af fælles forståelse for, hvilke personer det er mest relevant at få etableret et direkte samarbejde om. Samarbejdet har ført til en øget grad af gensidig kendskab til og forståelse for problemstillinger i de respektive organisationer, hvilket forventes at tilføre de bilaterale samarbejdsrelationer mellem psykiatri, kommuner og politi en smidigere og hurtigere tilgang til løsning af problemer. Samarbejdspartnerne har generelt den opfattelse, at en tidlig medinddragelse af de udvalgte personer er et væsentligt element for at opnå et godt resultat.

Det er politikredsens opfattelse, at identificering af relevante personer for samarbejdet via politiets døgnrapporter kan være problematisk, idet personer i målgruppen er opdateret i systemerne af mange forskellige årsager og ikke nødvendigvis optræder med sager eller hændelser, der isoleret set kan berettige dem til at komme i betragtning som personer inden for målgruppen.

Udvælgelsen er derfor sket ud fra søgning på en række udvalgte journalnumre, som personer i målgruppen erfaringsmæssigt er registreret med sager i. De lokale politistationer og frontpersonale i øvrigt er endvidere blevet spurgt om, hvilke personer de har fundet det mest relevant at inddrage i et ad hoc gruppesarbejde. Der er ved den valgte metode ramt en målgruppe, som kommuner og psykiatri har kunnet tilslutte sig.

Materialet vil ikke i sin nuværende form kunne lægges til grund for en fuldstændig valid kvantitativ evaluering. Det er derfor besluttet, at en evaluering med hovedvægt på det kvalitative skal finde sted i efteråret 2010 med henblik på at foretage eventuelle justeringer af grundlaget for samarbejdet.

Københavns Vestegns Politi

Der er i januar 2010 sendt et kommissorium for PSP-samarbejdet i politikredsen til politikredsens 11 kommuner og Region Hovedstaden. Det fremgår heraf, at samarbejdet er organiseret i en styregruppe og 10 operativgrupper (handlegrupper).

Endvidere er der i samarbejdets indledende fase etableret en implementeringsgruppe, der skal medvirke til at igangsætte de 10 handlegrupper og senere overgå til at virke som sekretariatsfunktion for styregruppen og handlegrupperne.

Tre handlegrupper hører til lokalpolitiområdet i Albertslund, fire handlegrupper hører til lokalpolitiområdet i Rødovre, og tre handlegrupper hører til lokalpolitiområdet i Gladsaxe. Handlegrupperne består af repræsentanter på sagsbehandlerniveau for hver af de tre deltagende myndigheder i forhold til geografisk tilhørsforhold. Handlegrupperne forventes primært at behandle enkeltsager, hvor de identificerede personer synes at have berøring med to eller samtlige myndigheder, men hvor det er uklart, hvem der har hovedansvaret.

Handlegrupperne skal sikre en optimal gensidig informationsudveksling mellem de deltagende myndigheder, ligesom grupperne skal kunne anvendes som platform for tværfaglig erfaringsudveksling og kompetenceudvikling, hvor der ad hoc kan inddrages yderligere medarbejdere fra de tre myndigheder til belysning af særlige problemstillinger.

Den 25. februar 2010 blev der afholdt en temadag med deltagelse af ca. 60 repræsentanter for de tre myndighedsområder. Handlegrupperne afholder deres første møder i marts 2010.

I september 2010 vil implementeringsgruppen foretage en evaluering og eventuel justering af arbejdet i handlegrupperne.

Der er således endnu ingen praktiske erfaringer med samarbejdet.

Københavns Politi

PSP-samarbejdet blev indledt i 2005 ved et samarbejde mellem Frederiksberg Politi, Frederiksberg Kommunes Socialdirektorat og Frederiksberg Hospitals Psykiatriske Afdeling. Københavns Politi har efter politikredsreformen videreført samarbejdet, som vurderes at have været særdeles velfungerende. På baggrund af erfaringerne fra Frederiksberg blev der i 2007 i et samarbejde mellem Københavns Politi, Københavns Kommune og Region Hovedstaden ligeledes etableret et PSP-samarbejde.

På det overordnede plan er der nedsat en styregruppe, der sikrer fokus og kontinuitet for PSP-samarbejdet. Styregruppen består af repræsentanter for de involverede myndigheders øverste ledelse. Det praktiske samarbejde er forankret på de tre hovedstationer i politikredsen: Station Amager, Station Bellahøj og Station City.

Et "Kick-off-seminar" blev afholdt i maj 2008, hvor samtlige interessenter havde mulighed for at deltage.

For så vidt angår Københavns Kommune er det praktiske PSP-samarbejde forankret i fire operativgrupper (praksisgrupper), der hver dækker deres bydelsområde: Amager, city, nordøstlige/nordvestlige del af København og Nørrebro/Østerbro.

For så vidt angår Frederiksberg Kommune er der etableret såvel en styregruppe samt en praksisgruppe.

I praksisgrupperne har medlemmerne til opgave at vurdere de personer, der måtte have brug for bistand inden for rammerne af PSP-samarbejdet. På møderne drøftes endvidere forbedringsmuligheder i forhold til målgruppen.

Udover ovennævnte fora indgår Københavns Politi på ledelsesniveau tillige i et bredere forankret samarbejde med direktionen for Region Hovedstaden, Psykiatri, hvor tillige ledelsesrepræsentanter for Nordsjællands Politi og Københavns Vestegns Politi deltager.

En af de største udfordringer i samarbejdet har vist sig at være den relativt hyppige personaleudskiftning, som finder sted blandt nøglepersoner i myndighedssamarbejdet. Dette har dog ikke været tilfældet i praksisgruppen på Amager.

På baggrund af de foreløbige erfaringer med samarbejdet er det besluttet at afholde en temadag den 15. marts 2010 om PSP-samarbejdet i Københavns Kommune, hvor bl.a. praksisgrupperne vil få mulighed for gensidig sparring og erfaringsudveksling.

Det kan om samarbejdet i de fem praksisgrupper under hovedstationerne oplyses følgende:

Station Amager: I samarbejdet deltager repræsentanter for lokalpolitiet, klinikchefen og øvrigt personale fra Psykiatrisk Center Amager, områdechefen fra Social-

center København samt medarbejdere fra Voksenenheden Amager. I visse tilfælde indkaldes ad hoc deltagere med henblik på at informere og bidrage til et bredere samarbejde mellem politi, socialforvaltning og psykiatri. Sekretariatsfunktionen varetages af Socialcenter København. Samarbejdet vurderes at være meget vel-fungerende, og særligt ændringen af retsplejelovens regler i forhold til udveksling af personoplysninger har bidraget til hurtige og gode løsninger.

Station Bellahøj:

Frederiksberg: Samarbejdet har taget udgangspunkt i det samarbejde, der fandt sted på Frederiksberg før politikredsreformen, og det er vurderingen, at samarbejdet er særdeles velfungerende. Styregruppen består af en psykiatrioverlæge på Frederiksberg Hospital, lederen af Frederiksberg lokalpoliti samt en socialpsykiatrikonsulent fra Frederiksberg Kommune. Sidstnævnte er ligeledes bindeled til og sekretær for praksisgruppen. Praksisgruppen består af tre personer fra henholdsvis politi, socialforvaltning og psykiatrisk afdeling. Samarbejdet har primært fokuseret på en gruppe af borgere med misbrug, sindslidelse/alvorlig personlighedsforstyrrelse eller uden fast bopæl. Praksisgruppen har bl.a. drøftet alternative løsningsmodeller for de personer, som ikke umiddelbart kan støttes på relevant vis gennem de psykiatriske eller socialpsykiatriske tilbud. Det kunne være særlige anbringelsessteder, hvor misbrug accepteres, og hvor naboer ikke forstyrres, familiepleje for voksne, intensiv støtte, herunder støtte-kontaktperson i 4-5 timer om dagen, samt særlig beskæftigelse eller arbejdsstræning, hvor rummeligheden er stor. Flere af disse forslag vil kunne lade sig realisere, såfremt de pågældende personer selv ønsker at medvirke, og såfremt der kan bevilges øgede midler til gruppen af vanskeligt stillede personer, som man er nødt til at give alternative muligheder for at kunne få i tale.

Nordøstlige/nordvestlige del af København: Etableringen af PSP-samarbejdet har først og fremmest gavnnet den direkte og hurtige kontakt til relevante medarbejdere, når politiet sender social- og bekymringsrapporter til kommunens socialkontorer. Da politiet, socialforvaltningen og psykiatrien på Frederiksberg i flere år har

haft et tæt samarbejde, er myndighederne fra dette område også involveret i samarbejdet i den nordvestlige del af København. Dette har medført tillid, fortrolighed og overbevisning om myndighedernes overholdelse af tavshedspligten.

Nørrebro/Østerbro: I løbet af 2009 er samarbejdet mellem myndighederne gradvist blevet udviklet, således at der nu er et frugtbart samarbejde på tværs af fagområderne. Det er i de fleste tilfælde politiet, der fremkommer med forespørgsler til de øvrige myndigheder om enkeltpersoner, som er udfundet via politiets døgnrapporter. Samarbejdet har dog udviklet sig således, at også psykiatrien kontakter politiet om klienter, som psykiatrien finder anledning til at indhente yderligere baggrundsviden om. Socialforvaltningen varetager sekretariatsfunktionen for samarbejdet. Praksisgruppen består af tre personer fra politiet og to personer fra henholdsvis socialforvaltningen og psykiatrien.

Station City: Samarbejdet blev efter nogle få møder vanskeliggjort, idet medlemmerne i praksisgruppen blev udskiftet, ligesom formanden for gruppen fik nyt arbejdsområde. Dette har medført, at arbejdet har været midlertidig standset siden sommeren 2009. Der er netop udpeget nye repræsentanter til praksisgruppen, hvorfor det forventes, at samarbejdet på ny vil være funktionsdygtigt i løbet af kort tid.

Bornholms Politi

Politikredsen har i et samarbejde med psykiatrien i Region Hovedstaden og Bornholms Regionskommune besluttet, at PSP-samarbejdet skal organiseres i en styregruppe og en operativgruppe. Styregruppen består af politidirektøren, områdechefen for social og sundhed i Region Hovedstaden, vicekommunaldirektøren samt centerchefen for Psykiatrisk Center Bornholm. Styregruppen fastlægger de overordnede rammer for samarbejdet. Politiet har den koordinerende rolle, herunder ansvaret for afvikling af møder.

Operativgruppen består af en medarbejder fra den kriminalpræventive sektion i politiet, lederen af Psykiatri & Handicap, Bornholms Regionskommune, lederen af Kriminalforsorgen i Frihed samt en overlæge og psykiater med ansvar for det lukkede afsnit i psykiatrien. Operativgruppen har indtil videre afholdt tre møder, hvor bl.a. struktur og retningslinjer for samarbejdet har været drøftet.

Side 20

Seks personsager har været drøftet med henblik på at uddrage gode såvel som dårlige erfaringer samt med henblik på at finde frem til de mest smidige arbejdsgange. De seks sager har handlet om personer, som har levet på steder, der må betegnes som uegnede til menneskeboliger, muligt psykisk syge i eget hjem, voldsomt udadreagerende samt en person med misbrug og psykiske problemer.

Operativgruppen vurderes at være et velfungerende forum for uformelle drøftelser af såvel konkrete som generelle spørgsmål. Herudover danner PSP-samarbejdet baggrund for netværksdannelse og kan være med til at sikre en hurtig og effektiv kommunikation myndighederne imellem.

